

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 963 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag

1

Journalnummer

400.C.2-0

Kontor

EU-sekr.

21. marts 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med Det Europæiske Råd i Stockholm den 23.-24. marts 2001 Kommissionens meddelelse vedrørende udnyttelse af Den Europæiske Unions potentiale - konsolidering og udbygning af Lissabon-strategien (sammenfattende rapport), 6455/01.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'Klaus Egevang', is written across the page.

FORDELT

- 6 MRS 2001

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 26. februar 2001 (02.03)
(OR. en)

6455/01

LIMITE

in Dan.
modtaget

ved u.
sendt

SOC 82

CAB 7

ECO 43

ECOFIN 43

EDUC 33

ENER 16

IND 7

MI 23

RECH 13

TRANS 23

05. MAR 2001

J.nr. 400. P. 2-0.

FØLGESKRIVELSE

---

til: Coreper/Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik)

Tidl. dok. nr.: 6248/01 CAB 4 ECO 37 ECOFIN 35 EDUC 26 ENER 8 IND 4 MI 17 RECH
9 SOC 64 TRANS 17 + ADD 1

Vedr.: Udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse om meddelelse fra Kommissionen:
Udnyttelse af Den Europæiske Unions potentiale - konsolidering og udbygning af
Lissabon-strategien - bidrag fra Europa-Kommissionen til Det Europæiske Råds for-
årsmøde i Stockholm den 23.-24. marts 2001

Hermed fremsendes ovennævnte udtalelse til delegationerne.

Det Forenede Kongeriges medlemmer af udvalget har taget undersøgelsesforbehold.

**UDTALELSE FRA UDVALGET FOR SOCIAL BESKYTTELSE
OM MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN:
UDNYTTELSE AF DEN EUROPÆISKE UNIONS POTENTIALE -
KONSOLIDERING OG UDBYGNING AF LISSABON-STRATEGIEN
(SAMMENFATTENDE RAPPORT)**

Sammenfatning

1. Udvalget for Social beskyttelse tillægger Det Europæiske Råds forårsmøde stor betydning som et forum, der kan sikre en årlig effektiv koordinering, sammenhæng og komplementaritet på tværs af alle de politikker, der er involveret i opfyldelsen af den overordnede strategiske målsætning, der blev fastlagt i Lissabon.
2. Udvalget er tilfreds med offentliggørelsen af Kommissionens sammenfattende rapport til Det Europæiske Råd og dens erklærede vilje til at videreudvikle **en integreret reaktion via foranstaltninger, der understøtter hinanden, som vedtaget i Lissabon**. Udvalget mener dog ikke, at rapporten og de ti prioriterede områder, den foreslår, i tilstrækkelig grad afspejler den overordnede balance mellem økonomiske og sociale politikker, der blev fastlagt i Lissabon, og som blev bekræftet i den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden; en gennemførelse af Lissabon-strategien kræver nemlig en kombination af politikker, der bygger på en trekant bestående af økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale politikker, der på forskellig vis arbejder sammen og understøtter hinanden.
3. Udvalget fremhæver behovet for at fremme **kvaliteten** i beskæftigelsen såvel som i de sociale politikker. Det understreger, at fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder er en del af sådanne kvalitetsfremmende politikker.
4. Udvalget havde gerne set en bedre gennemgang af Lissabon-målsætningen om større social samhørighed og af de konkrete skridt, der er taget for at gennemføre den:
  - Udvalget mener ikke, at rapporten i tilstrækkelig grad afspejler den betydning, der i Lissabon blev tillagt **bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse**, der kunne have fortjent at blive fremhævet som et ellefte indsatsområde. Udvalget finder, at der med den åbne koordinationsmetode er skabt et godt grundlag for det fremtidige arbejde, og

det er fast besluttet på at skabe yderligere politiske fremskridt på dette område på grundlag af Nice-topmødets godkendelse af de relevante mål, og udarbejdelsen af nationale handlingsplaner samt det igangværende arbejde med at fastlægge indikatorer til overvågning af EU's og medlemsstaternes indsats.

- Udvalget er tilfreds med, at den sammenfattende rapport tillægger befolkningens stigende gennemsnitsalder og følgerne heraf for **pensionsordningerne** stor betydning. Det understreger dog, at udfordringen er mere omfattende end blot at opnå en holdbar økonomi som anført i rapporten. I overensstemmelse med den overordnede strategi om pensionernes holdbarhed og kvalitet, der blev vedtaget i Nice, skal der i den fælles reformindsats på pensionsområdet tages hensyn til både de sociale og beskæftigelsesmæssige aspekter af pensionsordningerne samt de aspekter, der vedrører de offentlige finanser. Udvalget vil forelægge en rapport herom for Rådet forud for Det Europæiske Råd i Göteborg, og det agter at arbejde videre med spørgsmålet. Det er tilfreds med, at Kommissionen vil udarbejde en meddelelse til fremme af dette samarbejde.
5. Udvalget understreger, at indsatsen for at fremme social samhørighed går videre end disse to mål, dvs. bekæmpelse af social udstødelse og sikring af holdbare pensioner. Det fremhæver, at socialpolitikkerne sammen med beskæftigelsespolitikkerne og de økonomiske politikker er af afgørende betydning for opfyldelsen af den strategiske målsætning, der blev vedtaget i Lissabon. Det bekræfter, at det agter at bidrage til denne integrerede strategi og samarbejde med de berørte parter herom.

1. *Indledning.*

- 1.1. Udvalget for Social Beskyttelse hilser offentliggørelsen af den sammenfattende rapport velkommen. Udvalget tillægger Det Europæiske Råds forårsmøde stor betydning som et forum, der kan sikre en årlig effektiv koordinering, sammenhæng og komplementaritet på tværs af alle de politikker, der er involveret i opfyldelsen af den overordnede strategiske målsætning, der blev fastlagt i Lissabon. Udvalget mener, at en årlig offentliggørelse af den sammenfattende rapport efterfulgt af en gennemgang heraf på Det Europæiske Råds forårsmøde vil være meget vigtig for at sikre, at den dynamik, der tilstræbes med Lissabon-processen, bevares og videreudvikles.

- 1.2. Udvalget er helt enig i, at rapporten bør danne grundlag for, at Det Europæiske Råd i Stockholm kan udføre to opgaver, nemlig at drøfte, hvilke fremskridt der er opnået i perioden efter Lissabon-topmødet, og at kortlægge, hvilke tiltag der er påkrævet de næste 12 måneder for at konsolidere og udbygge Lissabon-strategien. For så vidt angår den første målsætning havde udvalget gerne set en bedre gennemgang af de konkrete skridt, der er taget siden Lissabon-topmødet for at gennemføre Lissabon-målsætningen om "større social samhørighed".
- 1.3. Med hensyn til kortlægningen af hvilke tiltag der er påkrævet det næste år, accepterer udvalget rapportens forslag om specifikke prioriterede tiltag, der dækker en række politikområder. Det er tilfreds med, at det straks i begyndelsen af den sammenfattende rapport bekræftes, at "den kurs, der blev udstukket i Lissabon, var den rette". Det er også tilfreds med, at rapportens erklærede hensigt er, at de foreslåede tiltag skal "udgøre en **integreret reaktion via foranstaltninger, der understøtter hinanden**". Udvalget mener dog også, at det ville være værdifuldt, hvis disse forslag blev ledsaget af en stærkere bekræftelse af den overordnede strategi for Lissabon-målsætningen og et krav om, at gennemførelsen af processen som helhed bør baseres på en velkoordineret kombination af politikker, der sikrer den rette balance mellem økonomiske og sociale politikker som fastlagt i Lissabon. Denne kombination af politikker bør afspejle den idé, der blev udviklet i den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden og godkendt af Det Europæiske Råd i Nice, og hvorefter arbejdet skal bygge på en trekant bestående af økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale politikker, der arbejder sammen og understøtter hinanden. Udvalget mener ikke, at rapporten i tilstrækkelig grad afspejler denne overordnede balance.
- 1.4. Udvalget fremhæver behovet for at fremme **kvaliteten** i beskæftigelsen såvel som i de sociale politikker og understreger, at fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder er en del af sådanne kvalitetsfremmende politikker. Det understreger, at indsatsen for at fremme social samhørighed går videre end disse to mål, dvs. bekæmpelse af social udstødelse og sikring af holdbare pensioner, der er de eneste mål, der henvises til i rapporten.

2. *Fremhævelse af Lissabon-strategiens betydning og værdien af den åbne koordinationsmetode*

- 2.1. Lissabon-topmødet har været afgørende for, at der er tilført ny dynamik til samarbejdet om politikkerne inden for social beskyttelse og social inddragelse. Den betydning, der i Lissabon blev tillagt social samhørighed inden for den overordnede målsætning, har været meget værdifuld. Arbejdet i Udvalget for Social Beskyttelse er skredet hurtigt frem, idet udvalget har anset det for at være et centralt element i den samlede Lissabon-strategi, navnlig i relation til skabelsen af "større social samhørighed". Det har også givet Udvalget for Social Beskyttelse et godt grundlag for det fremtidige samarbejde med andre grupper, især Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Økonomisk Politik.

Disse fremskridt viser, at medlemsstaterne og Kommissionen er meget engageret i disse spørgsmål, et engagement der understøttes af den meget store interesse blandt andre aktører såsom arbejdsmarkedets parter og ngo'er.

- 2.2. Ydermere viser det sig, at "den åbne koordinationsmetode", der blev fastlagt i Lissabon, sammen med andre fællesskabsinstrumenter til fremme af og støtte for det politiske samarbejde er yderst relevant for dette felt af bekæmpelsen af social udstødelse.
- 2.3 **Udvalget for Social Beskyttelse mener derfor, at Det Europæiske Råd i forbindelse med den første revision af Lissabon-processen, bør notere sig det gode grundlag, der er skabt for det fremtidige arbejde med hensyn til fremme af social samhørighed, og den positive reaktion, der har været på anvendelsen af den åbne koordinationsmetode med henblik på bekæmpelse af social udstødelse.**

3. *Afspejling af de fremskridt, der er gjort siden Lissabon-topmødet med hensyn til social inddragelse*

- 3.1. Udvalget mener ikke, at den sammenfattende rapport i tilstrækkelig grad afspejler den betydning, som Det Europæiske Råd i Lissabon tillagde bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse. I rapporten behandles dette spørgsmål kun som et aspekt af det tiende prioriterede indsatsområde "Effektiv social beskyttelse af en befolkning med stigende gennemsnitsalder". Dette stemmer ikke overens med den måde, hvorpå de to emner fremme af social inddragelse og modernisering af social beskyttelse blev betragtet i konklusionerne fra Lissabon, nemlig som komplementære, men separate aspekter af den udfordring, der ligger i at skabe større social samhørighed. Udvalget mener, at bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse burde have været fremhævet, som det var tilfældet i konklusionerne fra Lissabon, og at rapporten således burde have nævnt det som et ellefte indsatsområde.
- 3.2. Udvalget mener, at den proces, der blev igangsat efter Lissabon, nu er nået til et vigtigt punkt. Det Europæiske Råd i Nice vedtog en række strategiske målsætninger, der nu omsættes til nationale og regionale politikker som fastlagt i den åbne koordinationsmetode i form af nationale handlingsplaner for perioden 2001-2003, der skal forelægges senest i juni 2001. Udvalget for Social Beskyttelse arbejder aktivt på at definere en fælles fremgangsmåde for disse nationale handlingsplaner for at gøre det lettere at udveksle erfaringer og bedste praksis. Både de strategiske målsætninger og de nationale handlingsplaner, der er under udarbejdelse, understreger betydningen af at fremme adgangen til beskæftigelse og tage fat på problemet med social udstødelse i alle dens former. Afsnit 10 i rapporten, der kun nævner, at der fortsat findes problemer med fattigdom og social udstødelse i hele EU, og at der mangler opdaterede, sammenlignelige statistikker på området, afspejler ikke de hidtidige fremskridt og nævner heller ikke planerne for det videre arbejde.

3.3. Mangelen på gode indikatorer som nævnt i dette afsnit blev allerede erkendt i Kommissionens meddelelse fra september 2000 om strukturelle indikatorer, hvor man dels indrømmede, at der er tale om et komplekst spørgsmål, dels henviste til det forventede bidrag fra Udvalget for Social Beskyttelse på dette område. Udvalget for Social Beskyttelse var helt enig i denne konklusion og har nedsat en undergruppe, der har påbegyndt arbejdet med at udvikle generelt accepterede indikatorer, der kan danne grundlag for at måle de fremskridt, der gøres med hensyn til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, og som også arbejder med spørgsmålet om modernisering af den sociale beskyttelse. Arbejdet omfatter udvikling af sammenlignelige strukturelle indikatorer, der kan anvendes fremover til at udarbejde årlige sammenfattende rapporter. Det vil blive en stor opgave at udrede de mange dimensioner og kompleksiteten af de spørgsmål, der knytter sig til social udstødelse/inddragelse og modernisering af den sociale beskyttelse. Udvalget er dog overbevist om, at dets arbejde med indikatorer vil kunne bidrage til at skabe grundlag for en effektiv overvågning af de fremskridt, der gøres på dette område, i overensstemmelse med, hvad der er tilfældet på andre områder, der er omhandlet i den sammenfattende rapport.

4. *Fremskridtene siden Lissabon: politisk samarbejde med henblik på at sikre tilstrækkelige og holdbare pensioner*

4.1. Udvalget for Social Beskyttelse kan også melde om fremskridt i henhold til det mandat, det fik på topmødet i Lissabon hvad angår pensionsordningernes holdbarhed på lang sigt. På baggrund af den situationsrapport, der blev udarbejdet til Det Europæiske Råd i Nice, har medlemsstaterne redegjort for, hvordan de på nationalt plan agter at løse de pensionsproblemer, der skyldes befolkningernes stigende gennemsnitsalder. Redegørelserne vil komme til at danne grundlaget for en rapport til Det Europæiske Råd i Göteborg og, som det fremgår af den sammenfattende rapport, for en yderligere kommissionsrapport, der vil foreligge i september 2001.

4.2. Udvalget for Social Beskyttelse finder, at det hidtidige samarbejde på dette område har været nyttigt, og det agter at fortsætte og udvikle det på grundlag af de ovenfor skitserede planer. Det ser i den forbindelse frem til den nævnte kommissionsrapport.

- 4.3. Udfordringen på dette område er større end blot at opnå holdbare pensioner som beskrevet i afsnit 10 i den sammenfattende rapport. Udvalget minder om den brede tilgang til spørgsmålet om pensionsreformens holdbarhed og kvalitet, der blev opnået enighed om i Nice. Ifølge den situationsrapport, udvalget forelagde for Det Europæiske Råd i Nice, går opgaven ud på at sørge for **sikre og tilstrækkelige pensioner til den enkelte og sikre holdbare pensionssystemer. Det er efter udvalgets mening afgørende, at denne bredere formulering anvendes i forbindelse med det fremtidige arbejde på dette område for at afspejle den vægt, der lægges på social samhørighed og sammenhæng mellem de forskellige politikområder, der blev fastlagt i Lissabon.**
- 4.4. Anvendelsen af begrebet "forsørgerbyrde" i afsnit 10 i den sammenfattende rapport forekommer misvisende. I rapporten defineres det som "balancen mellem de erhvervsaktive og pensionisterne", mens den figur, der illustrerer dette afsnit, viser et andet forhold, nemlig balancen mellem befolkning i den erhvervsdygtige alder og befolkning på overførselsindkomst. Som forklaret i Kommissionens meddelelse af oktober 2000 om "Sikre og bæredygtige pensioner" betragtes det tidligere koncept - den såkaldte "samlede forsørgerbyrde" - som en mere relevant succesindikator i forhold til det, der er blevet udpeget som det absolut vigtigste politiske svar på problemet med den aldrende befolkning, nemlig nødvendigheden af at forøge deltagelsen på arbejdsmarkedet.
- 4.5. Det hedder i afsnit 10 i rapporten, at virkningerne på lang sigt af befolkningens aldring med hensyn til stigende udgifter til pensioner og sundhedspleje, kan komme til at udgøre 5-8% af BNP i de fleste lande. Udvalget vil ikke bestride, at medlemsstaterne står over for en enorm udfordring, men gør opmærksom på at der er stor usikkerhed forbundet med sådanne langsigtede vurderinger, og den anbefaler, at man udviser forsigtighed ved fortolkningen af vurderingerne, indtil udvalget og andre grupper, som f.eks. undergruppen vedrørende befolkningens aldring, der er nedsat af Udvalget for Økonomisk politik, har gennemført yderligere arbejde. I den forbindelse vil den tidligere nævnte undergruppe vedrørende indikatorer under Udvalget for Social Beskyttelse også forsøge at udvikle indikatorer, der kan måle de fremskridt, der gøres hen imod målet om pensionernes sikkerhed, tilstrækkelighed og holdbarhed som skitseret ovenfor.

5. *Behovet for en effektiv kombination af politikker*

5.1. Som allerede nævnt lægger Udvalget for Social Beskyttelse stor vægt på en relevant kombination af politikker, der afspejler sammenhængen mellem de økonomiske og sociale målsætninger inden for Lissabon-strategien som helhed. Dette punkt fremhæves gentagne gange kraftigt under gennemgangen af specifikke spørgsmål i den sammenfattende rapport, hvor der er en klar sammenhæng mellem de pågældende politikområder og de områder, der er af særlig interesse for Udvalget for Social Beskyttelse, f.eks.:

- **"Forbedre kvaliteten af de offentlige finanser"**
- Idéen om, at der skal opnås et **"Vækstresultat"**
- **Flere og bedre jobs**
- **Nyt europæiske markeder og IT-kvalifikationskløften**
- Idéen om **"digital analfabetisme"**.

5.2. Udvalget for Social Beskyttelse mener, at arbejdet med disse og andre indsatsområder, hvor der er en interaktion mellem politikkerne, vil vise sig yderst frugtbart i forhold til den samlede Lissabon-målsætning, hvis man følger en integreret fremgangsmåde. Udvalget ser gerne en klar melding herom fra Det Europæiske Råd. Udvalget har på sit eget område insisteret på, at udviklingen af de nationale handlingsprogrammer til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, i betragtning af spørgsmålets flerdimensionelle karakter, skal trække på en bred vifte af offentlige myndigheder og andre aktører, hvis bestræbelserne skal krones med held. Udvalget har allerede sammen med andre grupper, og navnlig Beskæftigelsesudvalget, undersøgt, hvordan de i fremtiden vil kunne arbejde sammen, og det er villigt til at udforske mulighederne for lignende forbindelser med andre organer.

5.3. Udvalget for Social Beskyttelse påpeger endeligt, at det i tråd med dets mandat fra Det Europæiske Råd i Lissabon hurtigst muligt vil iværksætte arbejdet med henblik på "at sørge for, at det kan betale sig at arbejde, og at sikre en fast indkomst (f.eks. beskæftigelsesvenlig social beskyttelse)" og at "sikre en bæredygtig sundhedspleje af høj kvalitet". Udvalget vil i alle dele af sit arbejde have målet om ligestilling mellem mænd og kvinder for øje.